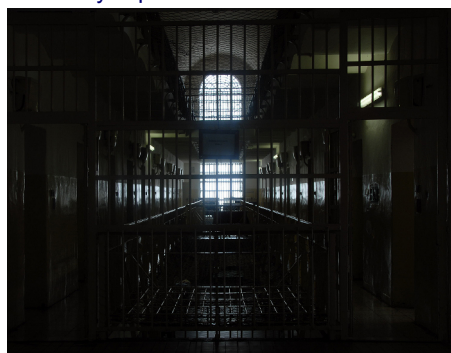

Valdický kaplan mluví se studenty vězeňským slangem

Valdický kaplan mluví se studenty vězeňským slangem

Psal se konec roku 1989, když husitský kněz Mgr. Aleš Jaluška zaklepal na bránu jedné z nejobávanějších českých káznic ve Valdicích. Čtyřikrát mu zabouchli dveře před nosem, po páté ho vpustili dovnitř a od té doby tam slouží jako vězeňský kaplan. Své dlouholeté zkušenosti s pastorační prací nyní předává studentům [Husitské teologické fakulty UK](#).

„Já jsem prostě Jaluška a hotovo,“ ohrazuje se bez okolků vůči své studentce, která ho s úctou tituluje hned potom, co splnila zápočet z jeho předmětu Pastorační práce s delikventy a jejich rodinami.

Aleš Jaluška svým svérázným a velmi upřímným projevem vybočuje z běžných představ lidí o tom, jak vypadá a chová se kněz. Chodí oblečený v obyčejné košili a džínách, místo moralistických proslavů jde přímo k věci, k čemuž používá i velmi jadrný slovník, z něžž je jasné, kde tráví velkou část svého času – mezi vězni valdické káznice.

Jaluškova cesta k víře a poslání kněze nebyla tak docela přímočará. Jako syn prvorepublikového důstojníka se i přes vynikající prospěch nedostal za minulého režimu na gymnázium, a stejně jako jeho bratr se vyučil elektrikářem. Protože oba bratři velmi obdivovali svého otce, vydali se v jeho stopách a pokračovali na vojenské akademii, Jaluška dokonce u paragánů.

Vojenský dril však nebyl to, v čem by našel své životní poslání. Věděl, že jeho místo je tam, kde může pomáhat lidem, proto z akademie odešel a začal studovat teologii. V té době ještě jako nevěřící. „Při přijímacím pohovoru jsem profesoru dogmatiky řekl, že nevěřím. On mi řekl, že se to buď změní, nebo odejdu. No a koncem druhého ročníku mi Pán Bůh začal mluvit do života. Dnes to zní jako hrozná fráze, ale mně se tehdy začaly dít takové různé věci a já jsem zjistil, že odpověď na ně najdu v bibli. Hlavně ve Starém zákoně,“ vzpomíná dnes.

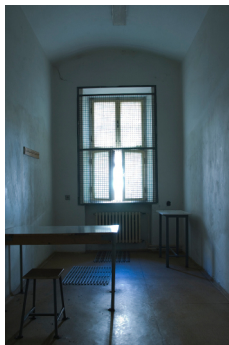
První farnost, kterou dostal do správy, byla v severočeském Držkově. „Tam jsem zůstal patnáct let jako vesnický farář. A byla to nádherná doba,“ usmívá se Aleš Jaluška a vysvětluje, že měl tak přírodu pořád na dosah a že se na Tanvaldsku seznámil se svou budoucí manželkou, farářkou Jednoty bratrské.

Skutečnost, že ve víře nejde o to, jaké církve je člověk příslušníkem, dokládá hned na tom, když vysvětluje, že jeho syn Matouš, doktorand komparatistiky na Filozofické fakultě UK, začal navíc studovat také teologii na Evangelické teologické fakultě UK. „Jemu je nejbližší asi Martin Luther, ale o to ve víře přeci nejde,“ zamýšlí se.

Ke svým největším životním vášním řadí Aleš Jaluška hory. Mezi horolezci strávil na severu Čech většinu svého života a jeho láska k horám ho také několikrát dovedla až daleko na východ od československých hranic. Události konce roku 1989 ho překvapily krátce poté, co se vrátil ze své čtyřměsíční expedice v Himálaji.

Když začalo docházet ke změně politických poměrů, hned v prosinci roku 1989 se vypravil ze svého tehdejšího působiště v Lomnici nad Popelkou (kde žije dodnes) do nedalekých Valdic. Dozorci místní káznice poněkud vyvedl z míry, protože z Valdic, které za minulého režimu sloužily také jako politické vězení, chtěli kněží spíše ven, než že by se chtělo někomu dovnitř. Jalušku tak několikrát od bran Valdic vykázali. Nakonec ho však dovnitř přeci jen vpustili. Tak začala Jaluškova déle než dvacet let trvající služba mezi valdickými vězni.

„Ve Valdicích se mnou v podstatě ve stejný den začal působit také katolický kněz Josef Kordík, bývalý chartista. Ukázalo se, že spoustu věcí neznáme, neumíme, nemáme. K tomu, jak provádět vězeňskou pastorační práci, tady nebyly žádné materiály, prostě nic. Sháněl jsem informace, kde se dalo, hodně času jsem kvůli tomu strávil v Německu. Všechno jsme se museli učit za pochodu,“ vzpomíná na složité začátky.

Aleš Jaluška se od té doby snaží narovnat pokřivenou cestu života lidí, které jejich činy uvrhly na desítky let, nebo dokonce na doživotí do vězení. „Snažím se jim ukrástít tu šílenou nudu, která mnohdy ve vězení je,“ vysvětluje a vyjmenovává řadu projektů, jež ve Valdicích připravil. Pomohl třeba k tomu, aby si někteří vězni doplnili středoškolské

vzdělání, zavedl výuku češtiny, angličtiny, španělštiny, a dokonce i hebrejštiny. S vězni se také pravidelně setkává, aby s nimi probral jejich problémy.

S různými tématy a programy do Valdic jezdí společně s Jaluškou také jeho studenti. O tom, jak to tam chodí a jak se mají k vězňům chovat, zjišťují na jeho semináři. Právě Jaluškovu praktickou zkušenost s pastorační vězeňskou prací studenti oceňují nejvíce. „Snaží se nám to, jak to ve věznicích funguje, co nejvíce přiblížit. Mluví s námi i vězeňským slangem, což je trochu nezvyk. Je to ale tak přirozenější, protože nám přesně říká, jaké to tam je, a nemaže nám med kolem pusy. Valdice jsou úplně jiný svět, který je uzavřený tady v našem světě,“ říká studentka bakalářského oboru sociální a charitativní práce Monika Galambová.

Dlouhodobý pobyt ve vězení s sebou nese řadu problémů, kterými trpí nejen samotní trestanci, ale také jejich nejbližší. Proto se Aleš Jaluška snaží být v kontaktu i s rodinami odsouzených. Navíc uvěznění lidé po dobu svého odloučení od světa přestanou po návratu na svobodu rozumět tomu, jak „to venku chodí“.

Ze všech těchto důvodů Aleš Jaluška při Husitské teologické fakultě – za podpory bývalého děkana prof. ThDr. Jána Liguše, Ph.D., současného děkana prof. ThDr. Jana Blahoslava Láška a vedoucí katedry psychosociálních věd a etiky prof. PhDr. Beáty Krahulcové, CSc. – založil poradnu, která pomáhá odsouzeným a jejich rodinám vyrovnat se s jejich osudem, a to nejen v době jejich výkonu trestu, ale i po propuštění. Díky této poradně se tak člověk, který sešel z cesty, může znovu vydat správným směrem.